

PROJEKT FLAGOWY

FLAGGSCHIFFPROJEKT

Rewitalizacja komunikacji kolejowej między Lipskiem i Poznaniem

Projekt nawiązuje do dużego znaczenia dalekobieżnego połączenia kolejowego między Lipskiem (Leipzig) i Poznaniem, jakie miało ono aż do pierwszej wojny światowej. Po wytyczeniu granic w 1918 i 1945 r. funkcja ta została utraczona, a ruch został znacznie ograniczony. Jednak od czasu przystąpienia Polski do Unii Europejskiej i strefy Schengen, a także wraz z intensyfikacją powiązań między Polską i Niemcami, otworzyły się nowe perspektywy również dla tej relacji. Projekt stawia sobie za cel określenie korzyści z rewitalizacji dalekobieżnego połączenia kolejowego Lipsk-Poznań dla ruchu pasażerskiego i towarowego.

W tym celu ma być opracowana analiza, która zbada korzyści z rewitalizacji tego połączenia i będzie mogła być wykorzystana przez właściwe instytucje obu krajów dla wdrożenia dalszych kroków. W celu przygotowania opracowania analizy powstała grupa inicjatywna składająca się z przedstawicieli stowarzyszeń i samorządów wzdłuż przedmiotowej trasy. Grupa jest otwarta na dalszych kompetentnych partnerów.

Wiederbelebung der Eisenbahnfernverbindung zwischen Leipzig und Poznań

Das Projekt knüpft an die große Bedeutung der Eisenbahnfernverbindung zwischen Leipzig und Posen (Poznań) an, die diese bis zum Ersten Weltkrieg hatte. Nach den Grenzziehungen von 1918 und 1945 ging diese Verbindungsfunktion jedoch verloren, und der Verkehr wurde stark eingeschränkt. Doch seit dem Beitritt Polens zur Europäischen Union und zum Schengen-Raum und im Zuge der zunehmenden Verflechtungen zwischen Deutschland und Polen ergeben sich auch für diese Verbindung neue Perspektiven. Das Projekt hat sich daher zum Ziel gesetzt, den Nutzen einer Wiederbelebung der Eisenbahnfernverbindung zwischen Leipzig und Posen für den Personen- und Güterverkehr zu ermitteln.

Zu diesem Zweck soll ein Gutachten erarbeitet werden, das den Nutzen einer Revitalisierung untersucht und das von den zuständigen Institutionen beider Länder genutzt werden kann, um weitere Schritte einzuleiten. Zur Vorbereitung der Erarbeitung der Studie hat sich eine Initiativ-Gruppe aus Verbänden und Kommunalverwaltungen entlang der Trasse gebildet, die für weitere sachkundige Partner offen ist.

ZGŁASZAJĄCY / EINREICHER:

Verkehrsclub Deutschland e.V. (VCD),
Landesverband Brandenburg

PARTNERZY / PARTNER

Deutsch-polnischer Verein Cottbus e.V.,
Euroregion Spree-Neiße-Bober,
Stadtverwaltung Cottbus, Urząd Miejski w Gubinie

KONTAKT

Dieter Schuster
dieter.schuster@vcd-brandenburg.de
<https://www.vcd-brandenburg.de>

© RINGFOTO HENTZSCHELS

„Rewitalizacja połączenia Lipsk-Poznań byłaby dla nas bardzo korzystna. Bezpośrednie połączenie z oboma miastami uniwersyteckimi i głównymi ośrodkami miejskimi oraz poprawa połączenia do Zielonej Góry znacznie podniosłyby atrakcyjność naszego dwumiaста, w szczególności dla młodych ludzi oraz osób dojeżdżających do pracy na naszym pograniczu. Euromiasto Gubin-Guben przesunęłoby się znowu do centrum regionu.”

Fred Mahro
Burmistrz Miasta Guben

Bartłomiej Bartczak
Burmistrz Miasta Gubin

Dzięki rewitalizacji tego połączenia poprawiona ma być wzajemna dostępność między Centralną Polską a obszarem Niemiec Środkowych. Wobec braku połączenia autostradowego między Lipskiem (Leipzig), Chociebużem (Cottbus) i Poznaniem połączenie kolejowe może w sposób istotny przyczynić się do lepszej dostępności komunikacyjnej wzdłuż tej osi. Ponadto spowoduje to odciążenie berlińskiego węzła transportowego, który trasa ta szerokim łukiem omija.

Charakterystycznym elementem projektu jest oddolne formułowanie szans i potrzeb w zakresie oferty połączeń komunikacyjnych oraz kroków prowadzących do podjęcia konkretnych działań. Uwzględniane są przy tym nadrzędne płaszczyzny planowania takie jak Transeuropejskie Sieci Transportowe, ale niezależnie od tego opracowywane są własne idee lepszego powiązania ośrodków gospodarczych w Polsce i w Niemczech.

© Dieter Schuster

© Miasto Gubin

„Eine Revitalisierung der Verbindung Leipzig-Posen wäre für uns ein großer Gewinn. Eine direkte Verbindung zu beiden Universitätsstädten und Oberzentren sowie die Verbesserung der Verbindung nach Grünberg (Zielona Góra) würden die Attraktivität unserer Doppelstadt deutlich erhöhen, insbesondere auch für junge Menschen sowie Arbeitspendler in unserem Grenzraum. Die Europastadt Guben-Gubin würde vom Rand wieder in die Mitte des Raumes rücken.”

Fred Mahro
Bürgermeister der Stadt Guben

Bartłomiej Bartczak
Bürgermeister der Stadt Gubin

Durch die Wiederbelebung der Verbindung soll die gegenseitige Erreichbarkeit zwischen Zentralpolen und dem mitteldeutschen Raum verbessert werden. Angesichts des Fehlens einer Autobahnverbindung zwischen Leipzig, Cottbus und Posen kann damit ein wesentlicher Beitrag zur besseren verkehrlichen Erreichbarkeit entlang dieser Achse geleistet werden. Außerdem wird der Verkehrsknotenpunkt Berlin entlastet, den die Trasse weiträumig umgeht.

Das Projekt zeichnet sich dadurch aus, dass die Chancen und Bedarfe zur Entwicklung von Verkehrsangeboten „von unten“ formuliert und Schritte hin zu konkreten Maßnahmen entwickelt werden. Übergeordnete Planungen wie die transeuropäischen Netze werden dabei berücksichtigt, jedoch unabhängig davon auch eigene Ideen zur besseren Verknüpfung der wirtschaftlichen Zentren in Deutschland und Polen entwickelt.

www.kooperacja-bez-granic.pl
www.kooperation-ohne-grenzen.de

PROJEKT FLAGOWY

FLAGGSCHIFFPROJEKT

Rewitalizacja komunikacji kolejowej między Lipskiem i Poznaniem

Projekt nawiązuje do dużego znaczenia dalekobieżnego połączenia kolejowego między Lipskiem (Leipzig) i Poznaniem, jakie miało ono aż do pierwszej wojny światowej. Po wytyczeniu granic w 1918 i 1945 r. funkcja ta została utraczona, a ruch został znacznie ograniczony. Jednak od czasu przystąpienia Polski do Unii Europejskiej i strefy Schengen, a także wraz z intensyfikacją powiązań między Polską i Niemcami, otworzyły się nowe perspektywy również dla tej relacji. Projekt stawia sobie za cel określenie korzyści z rewitalizacji dalekobieżnego połączenia kolejowego Lipsk-Poznań dla ruchu pasażerskiego i towarowego.

W tym celu ma być opracowana analiza, która zbada korzyści z rewitalizacji tego połączenia i będzie mogła być wykorzystana przez właściwe instytucje obu krajów dla wdrożenia dalszych kroków. W celu przygotowania opracowania analizy powstała grupa inicjatywna składająca się z przedstawicieli stowarzyszeń i samorządów wzdłuż przedmiotowej trasy. Grupa jest otwarta na dalszych kompetentnych partnerów.

Wiederbelebung der Eisenbahnfernverbindung zwischen Leipzig und Poznań

Das Projekt knüpft an die große Bedeutung der Eisenbahnfernverbindung zwischen Leipzig und Posen (Poznań) an, die diese bis zum Ersten Weltkrieg hatte. Nach den Grenzziehungen von 1918 und 1945 ging diese Verbindungsfunktion jedoch verloren, und der Verkehr wurde stark eingeschränkt. Doch seit dem Beitritt Polens zur Europäischen Union und zum Schengen-Raum und im Zuge der zunehmenden Verflechtungen zwischen Deutschland und Polen ergeben sich auch für diese Verbindung neue Perspektiven. Das Projekt hat sich daher zum Ziel gesetzt, den Nutzen einer Wiederbelebung der Eisenbahnfernverbindung zwischen Leipzig und Posen für den Personen- und Güterverkehr zu ermitteln.

Zu diesem Zweck soll ein Gutachten erarbeitet werden, das den Nutzen einer Revitalisierung untersucht und das von den zuständigen Institutionen beider Länder genutzt werden kann, um weitere Schritte einzuleiten. Zur Vorbereitung der Erarbeitung der Studie hat sich eine Initiativ-Gruppe aus Verbänden und Kommunalverwaltungen entlang der Trasse gebildet, die für weitere sachkundige Partner offen ist.

ZGŁASZAJĄCY / EINREICHER:

Verkehrsclub Deutschland e.V. (VCD),
Landesverband Brandenburg

PARTNERZY / PARTNER

Deutsch-polnischer Verein Cottbus e.V.,
Euroregion Spree-Neiße-Bober,
Stadtverwaltung Cottbus, Urząd Miejski w Gubinie

KONTAKT

Dieter Schuster
dieter.schuster@vcd-brandenburg.de
<https://www.vcd-brandenburg.de>

© RINGFOTO HENTZSCHELS

„Rewitalizacja połączenia Lipsk-Poznań byłaby dla nas bardzo korzystna. Bezpośrednie połączenie z oboma miastami uniwersyteckimi i głównymi ośrodkami miejskimi oraz poprawa połączenia do Zielonej Góry znacznie podniosłyby atrakcyjność naszego dwumiaста, w szczególności dla młodych ludzi oraz osób dojeżdżających do pracy na naszym pograniczu. Euromiasto Gubin-Guben przesunęłoby się znowu do centrum regionu.”

Fred Mahro
Burmistrz Miasta Guben

Bartłomiej Bartczak
Burmistrz Miasta Gubin

Dzięki rewitalizacji tego połączenia poprawiona ma być wzajemna dostępność między Centralną Polską a obszarem Niemiec Środkowych. Wobec braku połączenia autostradowego między Lipskiem (Leipzig), Chociebużem (Cottbus) i Poznaniem połączenie kolejowe może w sposób istotny przyczynić się do lepszej dostępności komunikacyjnej wzdłuż tej osi. Ponadto spowoduje to odciążenie berlińskiego węzła transportowego, który trasa ta szerokim łukiem omija.

Charakterystycznym elementem projektu jest oddolne formułowanie szans i potrzeb w zakresie oferty połączeń komunikacyjnych oraz kroków prowadzących do podjęcia konkretnych działań. Uwzględniane są przy tym nadrzędne płaszczyzny planowania takie jak Transeuropejskie Sieci Transportowe, ale niezależnie od tego opracowywane są własne idee lepszego powiązania ośrodków gospodarczych w Polsce i w Niemczech.

© Dieter Schuster

© Miasto Gubin

„Eine Revitalisierung der Verbindung Leipzig-Posen wäre für uns ein großer Gewinn. Eine direkte Verbindung zu beiden Universitätsstädten und Oberzentren sowie die Verbesserung der Verbindung nach Grünberg (Zielona Góra) würden die Attraktivität unserer Doppelstadt deutlich erhöhen, insbesondere auch für junge Menschen sowie Arbeitspendler in unserem Grenzraum. Die Europastadt Guben-Gubin würde vom Rand wieder in die Mitte des Raumes rücken.”

Fred Mahro
Bürgermeister der Stadt Guben

Bartłomiej Bartczak
Bürgermeister der Stadt Gubin

Durch die Wiederbelebung der Verbindung soll die gegenseitige Erreichbarkeit zwischen Zentralpolen und dem mitteldeutschen Raum verbessert werden. Angesichts des Fehlens einer Autobahnverbindung zwischen Leipzig, Cottbus und Posen kann damit ein wesentlicher Beitrag zur besseren verkehrlichen Erreichbarkeit entlang dieser Achse geleistet werden. Außerdem wird der Verkehrsknotenpunkt Berlin entlastet, den die Trasse weiträumig umgeht.

Das Projekt zeichnet sich dadurch aus, dass die Chancen und Bedarfe zur Entwicklung von Verkehrsangeboten „von unten“ formuliert und Schritte hin zu konkreten Maßnahmen entwickelt werden. Übergeordnete Planungen wie die transeuropäischen Netze werden dabei berücksichtigt, jedoch unabhängig davon auch eigene Ideen zur besseren Verknüpfung der wirtschaftlichen Zentren in Deutschland und Polen entwickelt.

www.kooperacja-bez-granic.pl
www.kooperation-ohne-grenzen.de

PROJEKT FLAGOWY

FLAGGSCHIFFPROJEKT

Arka Pomorza – Arche-typowe Pomorze!

Marka i sieć na rzecz różnorodności i siły
wiejskich obszarów gospodarczych

Historyczne Pomorze od półwyspu Darss po metropolię gdańską to bogaty krajobraz kulturowy z wielkim własnym potencjałem – między innymi z dawnymi regionalnymi rasami zwierząt i odmianami roślin użytkowych. Z drugiej strony szanse gospodarcze regionu Pomorza rozkładają się bardzo nierównomiernie – poza prosperującym turystycznie pasem nadmorskim oraz ośrodkami miejskimi rozciąga się obszar gospodarczy, którego potencjał dopiero musi być na nowo zagospodarowany, aby otworzyć przed nim atrakcyjne perspektywy na przyszłość.

W tym kontekście rosnąca liczba polskich i niemieckich partnerów kooperacyjnych (w tym rolnicy, przetwórcy, gastronomowie, stowarzyszenia, związki, sektor polityki, samorządy terytorialne, projekty w sektorze przyrody, kultury i środowiska, fundacje, media, szkoły wyższe) tworzy sieć w celu rozwoju Pomorza jako marki zrównoważonego rozwoju i sieci na rzecz różnorodności i siły wiejskich obszarów gospodarczych.

PommernArche – Ur-Typisch Pommern!

Marke und Netzwerk für Kraft und Vielfalt
im ländlichen Wirtschaftsraum

Das historische Pommern zwischen der Halbinsel Darß und der Metropole Danzig (Gdańsk) ist eine reiche Kulturlandschaft, die aus sich selbst heraus auf viele Potenziale zurückgreifen kann – unter anderem auf alte regionale Tierrassen und Nutzpflanzensorten. Andererseits ist die Region Pommern heute sehr ungleich mit ökonomischen Chancen ausgestattet: Abseits der touristisch genutzten Küsten und der urbanen Zentren breitet sich ein Wirtschaftsraum aus, dessen Potenziale erst neu erschlossen werden müssen, um ihm attraktive Perspektiven für die Zukunft zu eröffnen.

Vor diesem Hintergrund vernetzt sich eine wachsende Zahl deutscher und polnischer Kooperationspartner (darunter Landwirte, verarbeitende Betriebe, Gastronomen, Vereine, Verbände, Politik, Gebietskörperschaften, Natur-, Kultur- und Umweltprojekte, Stiftungen, Medien, Hochschulen) zur Entwicklung Pommerns als Nachhaltigkeitsmarke und Netzwerk für Kraft und Vielfalt im ländlichen Wirtschaftsraum.

ZGŁASZAJĄCY / EINREICHER:

pommernArche • arkaPomorza
• pomeranianArk (arkPomerania)
e.V., Stralsund

PARTNERZY / PARTNER

Landkreis Vorpommern-Rügen, Landkreis Vorpommern-Greifswald,
Förder- und Entwicklungsgesellschaft Vorpommern-Greifswald mbH,
Fundacja Pomerania Stargard

KONTAKT

Friz Fischer
pommernarche@aol.com
<http://www.pommernarche.com>

„Pomorze, ta kraina nad morzem, została przez naturę bogato wyposażona. Wiele pokoleń korzystało z tego bogactwa i je zachowało. Inicjatywa „arkaPomorza” ma potencjał, aby pomóc ponownie przywrócić jedność rozwoju ekonomicznego, społecznego i ekologicznego w przyszłości. Przyczynia się ona do regionalnej świadomości, wspiera producentów w zwiększaniu biologicznej różnorodności, otwiera nowe perspektywy dla obszarów wiejskich Pomorza w Polsce i Niemczech – z ludźmi, dla ludzi i przez ludzi.”

prof. dr Peter Adolphi

Akademia Zrównoważonego Rozwoju
Meklemburgia-Pomorze Zachodnie

Odbywa się to za pomocą całego wachlarza działań, do których zaliczają się między innymi budowa pierwszego transgranicznego regionu ARKA w Europie poprzez ochronę i odradzanie zielonego dziedzictwa, zagrożonych wymarciem pomorskich gatunków zwierząt i roślin użytkowych. Wiążą się z tym budowa sieci współpracy i strategii innowacyjności. Poza tym realizowany jest proces tworzenia strategii kreowania trwałej marki „arkaPomorza – PommernArche – pomeranianArk” z licznymi konkretnymi zastosowaniami praktycznymi.

Celem jest budowanie silnego, innowacyjnego wizerunku położonego poza bezpośrednim pasem nadmorskim pomorskiego regionu zrównoważonego rozwoju w kontekście prawdziwych zdrowych produktów regionalnych, zielonej i turystycznej gospodarki na obszarach wiejskich, zielonej edukacji, uczących się regionów oraz spójności społecznej i ekonomicznej. W ten sposób wzmacniana jest konkurencyjność i transgraniczna integracja. Region Pomorza stanie się widoczny i atrakcyjny.

© Akademie für Nachhaltige
Entwicklung Mecklenburg-Vorpommern

„Pommern, das Land am Meer, wurde von der Natur reich ausgestattet. Viele Generationen konnten diesen Reichtum nutzen und bewahren. Der „pommernArche“-Ansatz hat das Potenzial, die ökonomische, soziale und ökologische Entwicklung für die Zukunft wieder in Einklang bringen zu helfen, zielt auf ein regionales Selbstbewusstsein, unterstützt Erzeuger beim Ausbau der biologischen Vielfalt, erschließt Perspektiven für das ländliche Pommern in Deutschland und Polen – mit den Menschen, für die Menschen und durch die Menschen.”

Prof. Dr. Peter Adolphi

Akademie für Nachhaltige Entwicklung
Mecklenburg-Vorpommern

Dies geschieht durch einen ganzen Fächer an Aktivitäten, zu denen unter anderem der Aufbau der ersten grenzübergreifenden Arche-Region Europas gehört, durch den Schutz und die Wiederbelebung des grünen Erbes, der vom Aussterben bedrohten historischen Nutztiere und -pflanzen. Damit verbunden sind Netzwerkbildung und Innovationsstrategien. Außerdem findet ein Prozess zur strategischen Entwicklung einer Nachhaltigkeitsmarke „pommernArche – arkaPomorza – pomeranianArk” statt, der durch zahlreiche konkrete Anwendungen unterstützt wird.

Ziel ist der Aufbau eines starken und innovativen Nachhaltigkeits-Images der pommerschen Vorküstenregion für authentische gesunde Produkte aus der Region, grüne und touristische Land-Wirtschaft, grüne Bildung, lernende Regionen sowie sozialen und wirtschaftlichen Zusammenhalt. Auf diese Weise werden die Wettbewerbsfähigkeit und die grenzübergreifende Integration gesteigert. Die Region Pommern wird weithin sichtbar und attraktiv.

www.kooperacja-bez-granic.pl
www.kooperation-ohne-grenzen.de

PROJEKT FLAGOWY

FLAGGSCHIFFPROJEKT

© Punkt Kontaktowo-Doradczy, UM Szczecin

Punkt Kontaktowo-Doradczy dla polskich i niemieckich obywateli

Od przystąpienia Polski do Unii Europejskiej gminy na Pomorzu Przednim i w Brandenburgii, leżące w promieniu oddziaływania miasta Szczecin, odnotowują napływ dużej liczby Polaków. Trend ten wzmocniło dodatkowo przystąpienie Polski do strefy Schengen w roku 2007 oraz wprowadzenie pełnej swobody rynku pracy w Niemczech w roku 2011. Jednocześnie również Szczecin po zniesieniu barier między oboma krajami staje się coraz atrakcyjniejszy dla obywateli niemieckich.

Spełnienie życzenia życia lub pracy w kraju sąsiada wiąże się jednak z trudnościami. Dotyczą one nie tylko niewystarczającej znajomości języka sąsiada wśród nowych mieszkańców oraz wśród pracowników urzędów i instytucji, ale przede wszystkim braku znajomości porządku prawnego i administracyjnego kraju sąsiada.

To wyzwanie podjął Punkt Kontaktowo-Doradczy, który ma siedzibę w Löcknitz (od 2009 roku) i Szczecinie (od 2011 roku). W Punktach udzielane są porady i informacje polskim i niemieckim obywatelom odnośnie prawnych i socjalnych aspektów transgranicznej codzienności. Do

Kontakt- und Beratungsstelle für deutsche und polnische Bürger

Seit dem Beitritt Polens zur Europäischen Union verzeichneten Kommunen in Vorpommern und Brandenburg, die im Einzugsbereich der Stadt Stettin (Szczecin) liegen, einen erheblichen Zuzug polnischer Bürgerinnen und Bürger. Dieser Trend wurde durch den Beitritt Polens zum Schengen-Raum im Jahr 2007 und den Wegfall der Beschränkungen bei der Arbeitnehmerfreizügigkeit im Jahr 2011 noch verstärkt. Zugleich wird auch die Stadt Stettin mit dem Wegfall der Hindernisse zwischen beiden Ländern für deutsche Bürgerinnen und Bürger immer attraktiver.

Die Verwirklichung des Wunsches, im Nachbarland zu leben oder zu arbeiten, ist jedoch mit Hindernissen verbunden. Diese betreffen nicht nur mangelnde Kenntnisse der Nachbarsprache bei den Neubürgerinnen und Neubürgern und bei deren Ansprechpartnern in der Verwaltung, sondern vor allem auch fehlende Kenntnisse über das Rechts- und Verwaltungssystem des Nachbarlandes.

Hier setzt die Kontakt- und Beratungsstelle mit ihren Standorten in Löcknitz (seit 2009) und in Stettin (seit 2011) an: Ihre wichtigsten Aufgaben sind eine Erstberatung zu

ZGŁASZAJĄCY / EINREICHER: Gmina Miasto Szczecin
PARTNERZY / PARTNER Kommunalgemeinschaft POMERANIA e.V. Löcknitz, Landkreis Vorpommern-Greifswald

KONTAKT
 Punkt Kontaktowo-Doradczy dla polskich i niemieckich obywateli
 kontakt@um.szczecin.pl
 Kontakt- und Beratungsstelle der Euroregion Pomerania
 kontaktstelle@pomerania.net

© Urząd Miasta Szczecin

„Metropolia Szczecin jest atrakcyjnym ośrodkiem miejskim zapraszającym do życia i pracy obywateli z Polski i Niemiec.

Coraz więcej mieszkańców znajduje w naszym transgranicznym regionie metropolitalnym miejsce, w którym mogą osiąść i w którym mogą dorastać ich dzieci. Naszym zadaniem jest pomoc mieszkańcom i przedstawicielom administracji publicznej w pokonywaniu barier językowych i kulturowych, w szerzeniu wiedzy na temat kraju sąsiada oraz we wzmacnianiu międzykulturowych kompetencji. Jesteśmy przekonani, że osoby zaangażowane w integrację transgranicznego obszaru metropolitalnego ubogacają całe nasze społeczeństwo.”

Piotr Krzystek
Prezydent Miasta Szczecin

„Die Metropole Stettin ist ein attraktives urbanes Zentrum, das Menschen aus Polen und Deutschland zum Leben und Arbeiten einlädt. Immer mehr Menschen finden in unserer grenzübergreifenden Metropolregion einen Ort, an dem sie sich niederlassen und wo ihre Kinder groß werden. Unsere Aufgabe ist, den Bürgern und den Beamten zu helfen, sprachliche und kulturelle Barrieren zu überwinden, das Wissen über das Nachbarland zu verbreiten sowie interkulturelle Kompetenzen zu stärken. Wir sind überzeugt davon, dass die gesamte Gesellschaft von all jenen Menschen profitiert, die die Integration der grenzübergreifenden Metropolregion vertiefen.“

Piotr Krzystek
Stadtpräsident von Stettin

ich zadań należą wsparcie językowe i merytoryczne podczas procesu integracji, nawiązanie kontaktu z urzędami i instytucjami oraz ułatwienie komunikacji między polskimi i niemieckimi instytucjami. W ten sposób umożliwiają one lepszą integrację społeczną i zawodową.

Punkt Kontaktowo-Doradczy pomaga w pokonywaniu codziennych wyzwań, jakie powstają w procesie integracji polsko-niemieckiego obszaru powiązań i transgranicznego regionu metropolitalnego Szczecina. Pokazuje on, jak przy porównywalnie niewielkich nakładach można – poprzez ukierunkowaną pomoc i efektywną komunikację z właściwymi podmiotami – skutecznie przygotować społeczeństwo do transgranicznego życia i pracy.

© Punkt Kontaktowo-Doradczy w Szczecinie

sozialen und rechtlichen Aspekten des grenzübergreifenden Alltags, die sprachliche und inhaltliche Unterstützung des Integrationsprozesses, die Kontaktaufnahme mit Behörden und Institutionen sowie die Erleichterung der Verständigung zwischen polnischen und deutschen Institutionen. Sie hilft somit, Barrieren zu überwinden und ermöglicht auf diese Weise eine bessere berufliche und soziale Integration.

Die Kontakt- und Beratungsstelle hilft bei der Bewältigung der alltäglichen Herausforderungen, die sich im Zuge des Zusammenwachsens des deutsch-polnischen Verflechtungsraumes und der grenzüberschreitenden Metropolregion Stettin ergeben. Sie zeigt, wie mit vergleichsweise geringem Aufwand – durch gezielte Hilfestellung und eine effiziente Kommunikation mit den relevanten Akteuren – die Gesellschaft nachhaltig auf das grenzüberschreitende Leben und Arbeiten vorbereitet werden kann.

www.kooperacja-bez-granic.pl
www.kooperation-ohne-grenzen.de

PROJEKT FLAGOWY

FLAGGSCHIFFPROJEKT

© Fotograf Paul Glaser, Gornitz, paulglaser.de

TRAILS – Mobilne Laboratoria Innowacyjności i Usług

Polsko-saksoński region przygraniczny przechodzi radykalne zmiany – przemianom strukturalnym w gospodarce towarzyszą dramatyczne zmiany demograficzne. Ważnym wyzwaniem w nadchodzących latach i dekadach jest zaferowanie młodym ludziom perspektywy w regionie. Przyszłościowe sektory gospodarki i przedsiębiorstwa będą mogły się najlepiej rozwijać i znajdą w regionie odpowiednich wykwalifikowanych pracowników, jeżeli przedsiębiorstwa, instytucje badawcze i placówki edukacyjne będą ze sobą współpracować i rozwijać możliwości edukacyjne dostosowane do wymagań rynku.

Projekt TRAILS odpowiada na to wyzwanie poprzez transgraniczne podejście do uzupełniania krajobrazu edukacyjnego w obszarach innowacji i kreatywności, zrównoważonego rozwoju, przedsiębiorczości i miejsc pracy przyszłości. Przynosi najnowsze metody nauczania i technologie bezpośrednio do lokalnych szkół i przygotowuje młodych ludzi w regionie na przyszłość stawiającą wysokie wymagania technologiczne, w której konieczny jest sposób myślenia ukierunkowany na szukanie innowacyjnych rozwiązań.

TRAILS – Mobile Innovationslabore und -services

Der sächsisch-polnische Grenzraum ist im Umbruch: Wirtschaftlicher Strukturwandel geht einher mit einschneidenden demografischen Entwicklungen. Eine wesentliche Herausforderung der kommenden Jahre und Jahrzehnte ist es, jungen Menschen eine Perspektive in der Region zu bieten. Zukunftsfähige Wirtschaftszweige und Unternehmen werden sich dann am besten entwickeln und geeignete Fachkräfte in der Region finden können, wenn Unternehmen, Forschungs- und Bildungseinrichtungen zusammenarbeiten und an den Anforderungen des Marktes ausgerichtete Bildungsmöglichkeiten entwickeln.

TRAILS reagiert auf diese Herausforderung mit seinem grenzübergreifenden Ansatz zur Ergänzung der Bildungslandschaft in den Themen Innovation und Kreativität, Nachhaltigkeit, Unternehmertum und Arbeitsplatz der Zukunft. Es bringt modernste Bildungsmethoden und entsprechende Technik direkt an die Schulen vor Ort und bereitet die jungen Menschen in der Region auf eine Zukunft mit hohen technologischen Anforderungen vor, in denen Denken in kreativen Lösungsansätzen gefordert ist.

ZGŁASZAJĄCY / EINREICHER:

Technische Universität Dresden,
Fakultät Architektur – Labor für
Wissensarchitektur

PARTNERZY / PARTNER

Urząd Marszałkowski Województwa
Dolnośląskiego; Politechnika Wrocławska,
Studium Nauk Humanistycznych i Społecznych

KONTAKT

Florian Sägebrect – florian.saegebrect@tu-dresden.de
Christian John – christian_john@tu-dresden.de
Michał Frycz – michal.frycz@dolnyślask.pl
<https://trailsproject.eu>

„Miasto Żytawa (Zittau) było gospodarzem jednego z pierwszych transgranicznych wydarzeń w ramach projektu TRAILS. Niemieccy i polscy uczniowie z dużym zaangażowaniem wypracowywali innowacyjne pomysły na przedsiębiorczość i z wielkim skupieniem je doskonalili. Jest to podejście warte kontynuowania, ponieważ wzmacnia krajobraz edukacyjny i gospodarkę naszego regionu.”

Thomas Zenker

Nadburmistrz Miasta Żytawa (Zittau)

Do tej pory odbyło się łącznie ponad 100 wydarzeń innowacyjnych w 32 miastach i gminach z udziałem 2.100 uczestników. W „laboratoriach innowacji” ćwiczy się, jak można znaleźć nowe pomysły dotyczące produktów i biznesu oraz jak można realizować obiecujące pomysły. Wykorzystywane są przy tym formaty wydarzeń i oferty edukacyjne dostosowane do specjalnych potrzeb szkół i firm w regionie.

Na szczególną uwagę zasługują wydarzenia transgraniczne, które umożliwiają polskim i niemieckim uczniom wspólną pracę nad własnymi pomysłami biznesowymi lub praktyczne wypróbowanie metod myślenia projektowego design thinking. TRAILS ma charakter prototypowy dla polsko-niemieckiego obszaru powiązań, ponieważ łączy lokalne instytucje edukacyjne z dostawcami innowacji oraz lokalne przedsiębiorstwa z nowoczesną koncepcją i promuje bezpośrednią wymianę między młodymi ludźmi i ich pomysłami.

© privat

„Die Stadt Zittau war Gastgeberin einer der ersten grenzüberschreitenden Veranstaltungen im Rahmen von TRAILS. Dabei entwickelten deutsche und polnische Schüler mit viel Engagement innovative unternehmerische Ideen und bearbeiteten diese konzentriert weiter. Dies ist ein Ansatz, den es weiter zu verfolgen lohnt, denn er stärkt die Bildungslandschaft und die Wirtschaft in unserer Region.”

Thomas Zenker

Oberbürgermeister der Stadt Zittau

Insgesamt über 100 Innovationsveranstaltungen mit 2.100 Teilnehmern wurden bisher in 32 Städten und Gemeinden durchgeführt. In den „Innovationslaboren” wird trainiert, wie neue Produkt- und Geschäftsideen gefunden und erfolgversprechende Ideen umgesetzt werden können. Dabei kommen Veranstaltungsformate und Bildungsangebote zum Einsatz, die auf die besonderen Erfordernisse der Schulen und Unternehmen in der Region zugeschnitten sind.

Besonders hervorzuheben sind grenzüberschreitende Veranstaltungen, die deutsche und polnische Schüler gemeinsam an eigenen Geschäftsideen arbeiten oder die Methoden des Design Thinking praktisch erfahren lassen. TRAILS hat Prototypen-Charakter für den deutsch-polnischen Verflechtungsraum, weil es lokale Bildungsträger mit Innovationsträgern und Unternehmen vor Ort mit einem modernen Konzept verbindet und den direkten Austausch zwischen jungen Menschen und ihren Ideen befördert.

PROJEKT FLAGOWY

FLAGGSCHIFFPROJEKT

REVIVAL! – Rewitalizacja historycznych miast Dolnego Śląska i Saksonii

Liczne małe i średnie miasta w Polsce południowo-zachodniej i Wschodniej Saksonii wykazują porównywalne potencjały i wyzwania w zakresie rozwoju historycznego, struktury miejskiej, dziedzictwa architektonicznego, ale także rozwoju demograficznego i społeczno-gospodarczego. Podczas gdy zabytkowe śródmieścia są zagrożone utratą funkcji, nowe obiekty wznoszone są często na obrzeżach miast. Powstające w ten sposób pustostany na starówkach zagrażają zabytkowej tkance budowlanej i mogą prowadzić do utraty ważnych funkcji miejskich. Pogarsza to atrakcyjność inwestycyjną dotkniętych miast, podczas gdy sąsiednie aglomeracje wokół Drezna (Dresden) i Wrocławia są przeciążone napiętymi rynkami mieszkaniowymi oraz rosnącymi problemami związanymi z ochroną środowiska i ruchem drogowym.

REVIVAL! – Revitalisierung der historischen Städte in Niederschlesien und Sachsen

Die zahlreichen Klein- und Mittelstädte in Ostsachsen und Südwestpolen weisen in ihrer historischen Entwicklung, der Stadtstruktur, dem baukulturellen Erbe, aber auch der demographischen und sozioökonomischen Entwicklung vergleichbare Potenziale und Herausforderungen auf. Während die historischen Innenstädte ihre Nutzungen zu verlieren drohen, erfolgt Neubau oftmals an den Stadträndern. Sich daraus ergebende Leerstände in den Altstädten bedrohen die historische Bausubstanz und können zum Verlust wichtiger städtischer Funktionen führen. Dies wird für die betroffenen Städte zu einem Standortnachteil, während die benachbarten Agglomerationen um Dresden und Breslau (Wrocław) mit angespannten Wohnungsmärkten und zunehmenden Umwelt- und Verkehrsproblemen überlastet sind.

ZGŁASZAJĄCY / EINREICHER:

Leibniz-Institut für ökologische Raumentwicklung e.V., Dresden/
Interdisziplinäres Zentrum für
ökologischen und revitalisierenden
Stadtumbau (IZS), Görlitz

PARTNERZY / PARTNER

Technische Universität Dresden / Internationales Hochschulinstitut
(IHI) Zittau, Instytut Rozwoju Terytorialnego (IRT) we Wrocławiu;
Europastadt Görlitz/Zgorzelec GmbH; Bautzen, Reichenbach/O.L., Zittau,
Kamienna Góra, Bolesławiec, Gryfów Śląski, Lubawka, Lubomierz, Żary

KONTAKT

Prof. Dr.-Ing. Robert Knippschild
r.knippschild@ioer.de
<http://revival.ioer.eu>

© Adrian Kowalski

„Nasze miasta mają potencjał, aby zaoferować swoim mieszkańcom, gościom i ludziom wokół nich wszystko, czego oczekują od nowoczesnego miasta.

Wspólnie z naszymi partnerami poszukujemy najlepszych sposobów osiągnięcia tego celu – zachowania historycznego uroku naszych miast, dostosowania ich do wyzwań przyszłości i wspólnego zabezpieczenia podstaw zrównoważonego rozwoju naszego regionu.”

Piotr RomanPrezydent Miasta Bolesławiec
i Prezes Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa

W tym kontekście projekt REVIVAL! ma na celu określenie wspólnych możliwości rozwoju miast uczestniczących w projekcie, zachowanie dziedzictwa architektonicznego i ożywienie historycznych centrów. W tym celu uczestniczące miasta i instytucje badawcze opracują analizy i strategię, wdrożą działania rewitalizacyjne i zbudują sieć kontaktów w ramach transgranicznej wymiany doświadczeń.

W ramach projektu przeprowadzone zostanie badanie na temat jakości życia w małych i średnich miastach regionów słabych strukturalnie, które ma dostarczyć wnioski na temat wkładu dziedzictwa architektonicznego w atrakcyjność i jakość urbanistyczną tego typu miast. Ponadto projekt obejmuje w zabytkowych centrach miast dni promocyjne, które posłużą również jako platforma transgraniczna dla artystów, rzemieślników i regionalnych kupców, wystawę objazdową i grę geocachingową.

REVIVAL! przyczynia się do zwiększenia atrakcyjności regionu dla ludności lokalnej, potencjalnych nowych mieszkańców, turystów, przedsiębiorców i wykwalifikowanych pracowników. W ten sposób projekt wnosi istotny wkład w zrównoważony rozwój regionalny - dziedzictwo kulturowe i zasoby naturalne zostają zachowane a sąsiednie aglomeracje są odciążone.

www.kooperacja-bez-granic.pl
www.kooperation-ohne-grenzen.de

© Grzegorz Matyryn

„Unsere Städte haben das Zeug dazu, ihren Einwohnern, ihren Gästen und den Menschen in ihrer Umgebung alles zu bieten, was diese von einer modernen Stadt erwarten. Zusammen mit unseren Partnern suchen wir die besten Wege zum Erreichen dieses Ziels: den historischen Reiz unserer Städte zu erhalten, sie fit für die Zukunft zu machen und gemeinsam die Grundlagen für eine nachhaltige Entwicklung unserer Region zu sichern.“

Piotr RomanStadtpräsident von Bolesławiec
und Präsident der Euroregion Neisse-Nisa-Nysa

Vor diesem Hintergrund zielt REVIVAL! darauf ab, die gemeinsamen Entwicklungschancen der am Projekt beteiligten Städte zu identifizieren, das baukulturelle Erbe zu erhalten und die historischen Zentren zu beleben. Dazu erarbeiten die beteiligten Städte und Forschungseinrichtungen Studien und Strategien, setzen Maßnahmen zur Revitalisierung um und vernetzen sich im Rahmen eines grenzüberschreitenden Erfahrungsaustausches.

So entsteht im Rahmen des Projektes eine Studie zur Lebensqualität in kleineren und mittleren Städten strukturschwacher Regionen, die Erkenntnisse über den Beitrag des baukulturellen Erbes zur Attraktivität und Urbanität dieses Stadttyps liefern soll. Außerdem werden Aktionstage in den historischen Innenstädten, die auch als grenzübergreifende Plattform für Künstler, Handwerker und regionale Händler dienen, eine Wanderausstellung und ein Geocaching-Spiel durchgeführt.

REVIVAL! trägt zur Steigerung der Attraktivität der Region für die ansässige Bevölkerung, potenzielle Zuzügler, Touristen, Unternehmen und Fachkräfte bei. Das Projekt leistet damit einen wichtigen Beitrag zur nachhaltigen regionalen Entwicklung – kulturelles Erbe und natürliche Ressourcen werden erhalten, und benachbarte Ballungszentren werden entlastet.

NAGRODA HONOROWA

EHRENPREIS

© Landkreis Vorpommern-Greifswald

Edukacja w zakresie kultury i języka sąsiada od przedszkola do zakończenia edukacji

Projekty „Groß für Klein – Duzi dla małych – Transgraniczna współpraca dla wspierania edukacji przedszkolnej w zakresie kultury i języka sąsiada” oraz „Nauczanie języka sąsiada od przedszkola do zakończenia edukacji – kluczem do komunikacji w Euroregionie Pomerania” zostały przez komisję konkursową wyróżnione wspólną nagrodą honorową. Oba projekty podejmują podstawowe wyzwanie zmniejszenia barier kulturowych i językowych w polsko-niemieckim obszarze powiazań.

Interkulturelle und nachbarsprachige Bildung von der Kita bis zum Schulabschluss

Die Projekte „Groß für Klein – Duzi dla małych – Grenzüberschreitende Zusammenarbeit zur Förderung der interkulturellen und nachbarsprachigen Bildung im Bereich der Vorschulerziehung” und „Nachbarspracherwerb von der Kita bis zum Schulabschluss – der Schlüssel zur Kommunikation in der Euroregion Pomerania” wurden von der Jury mit einem gemeinsamen Ehrenpreis gewürdigt. Sie stellen sich der fundamentalen Herausforderung, die kulturellen und sprachlichen Barrieren im deutsch-polnischen Verflechtungsraum zu verringern.

ZGŁASZAJĄCY / EINREICHER:

Landkreis Görlitz / Sächsische Landesstelle für frühe nachbarsprachige Bildung (LaNa)

PARTNERZY / PARTNER

Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli (DODN) we Wrocławiu

KONTAKT

Dr. Regina Gellrich
nachbarsprachen.sachsen@kreis-gr.de
<https://www.nachbarsprachen-sachsen.eu>

ZGŁASZAJĄCY / EINREICHER:

Gmina Miasto Szczecin

PARTNERZY / PARTNER

Zachodniopomorskie Centrum Edukacji Morskiej i Politechnicznej ZCEMiP, Landkreis Vorpommern-Greifswald, Landkreis Uckermark, Regionale Arbeitsstelle für Bildung, Integration und Demokratie Mecklenburg-Vorpommern (RAA M-V) e.V., Universität Greifswald, Amt Gramzow

KONTAKT

Ewelina Lipińska
elipinska@um.szczecin.pl
<https://www.polnisch-liegt-nahe.de>

© Deutsch-polnisches Kinderhaus „St. Franziskus“, Ostritz

„Jeżeli uprzedzenia i bariery mentalne pomiędzy Polakami i Niemcami mają być trwale wyeliminowane, to możliwość wczesnego spotkania z kulturą sąsiada i nauki języka sąsiada musi stać się rzeczą oczywistą. Oba projekty wykonują wybitną pionierską pracę w tej dziedzinie i powinny, zwłaszcza na szczeblu edukacji przedszkolnej, stać się szybko stałym elementem oferty programowej.“

prof. dr Claudia Weber

Uniwersytet Europejski Viadrina we Frankfurcie nad Odrą

W projekcie „Nauczanie języka sąsiada od przedszkola do zakończenia edukacji” wprowadzana jest na nowo lub rozbudowywana możliwość nauki języka polskiego i niemieckiego we wszystkich trzech podregionach Euroregionu Pomerania i promowane są koncepcje dorastania w kontekście wielojęzyczności. Nauczyciele przechodzą wszechstronne szkolenia, a rodzice są zaangażowani, aby dzieci jak najwcześniej nawiązywały kontakt z językiem i kulturą sąsiada.

W projekcie „Groß für Klein – Duzi dla małych” istotę stanowią kursy doskonalenia zawodowego dla polskich i niemieckich nauczycieli przedszkolnych. Również w tym przypadku dużą uwagę zwraca się jednak na uwrażliwienie rodziców, środowiska rodzinnego dzieci i ogółu społeczeństwa na szczególny potencjał i szansę, jakie niesie ze sobą wczesna nauka języka sąsiada.

Oba projekty zwracają uwagę na potrzebę wypełnienia luki, która nadal istnieje po prawie trzech dekadach dobrosąsiedzkich stosunków polsko-niemieckich - brak stabilnych struktur w państwowych systemach edukacyjnych, które gwarantowałyby w bliskiej strefie sąsiedztwa nieprzerwaną dostępność edukacji w języku sąsiada od przedszkola po edukację zawodową i uniwersytecką. Oba projekty dowodzą, że istnieje duże zainteresowanie nauką języka sąsiada oraz wola zasadniczej poprawy możliwości nauki tego języka.

© Pressestelle der Europa-Universität Viadrina, Fotografin: Heide Fest

„Sollen Vorbehalte und mentale Barrieren zwischen Polen und Deutschen dauerhaft beseitigt werden, dann muss die Möglichkeit zur frühzeitigen Begegnung mit der Kultur der Nachbarn und zum Erwerb der Nachbarsprache selbstverständlich werden. Die beiden Projekte leisten diesbezüglich hervorragende Pionierarbeit, die vor allem im Bereich der Vorschul-erziehung zügig in Regelangebote überführt werden sollten.“

Prof. Dr. Claudia Weber

Europa-Universität Viadrina, Frankfurt (Oder)

Im Projekt „Nachbarspracherwerb von der Kita bis zum Schulabschluss” werden Deutsch- und Polnischangebote in allen drei Teilräumen der Euroregion Pomerania neu eingeführt oder weiterentwickelt und Konzepte des Aufwachsens im mehrsprachigen Kontext vermittelt. Pädagoginnen und Pädagogen werden umfassend geschult und Eltern einbezogen, um Kinder zum frühestmöglichen Zeitpunkt in den Kontakt mit der Nachbarsprache und -kultur zu bringen.

Im Projekt „Groß für Klein – Duzi dla małych” liegt der Schwerpunkt auf der entsprechenden Fortbildung von Pädagoginnen und Pädagogen in Kitas. Aber auch hier wird der Sensibilisierung der Eltern, des familiären Umfelds der Kinder und der breiten Öffentlichkeit für die besonderen Potenziale und Chancen des frühzeitigen Lernens der Nachbarsprache großes Augenmerk gewidmet.

Beide Projekte reflektieren die Notwendigkeit, eine Lücke zu füllen, die nach fast drei Jahrzehnten guter deutsch-polnischer Nachbarschaft noch vorhanden ist: Das Fehlen verlässlicher Strukturen in den staatlichen Bildungssystemen, die im engeren Nachbarschaftsraum eine durchgängige Verfügbarkeit von Bildung in der Nachbarsprache von der Kita bis zur beruflichen und universitären Ausbildung garantieren. Beide Projekte belegen, dass das Interesse am Erlernen der Nachbarsprache groß ist und der Wille besteht, die Möglichkeiten zum Erwerb der Nachbarsprache grundlegend zu verbessern.

www.kooperacja-bez-granic.pl
www.kooperation-ohne-grenzen.de

